

ELŐTERJESZTÉSE

a Képviselő-testület 2026. május 27. napján tartandó rendes ülésére

Harkakötöny Község Önkormányzata és intézménye 2025. évi belső ellenőrzési jelentése tárgyában

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat és hatásköréről szóló 1991. évi XX. törvény (a továbbiakban: Törvény) 140. § (1) bekezdésének e) pontja meghatározza, hogy a jegyző ellátja az önkormányzat által alapított és fenntartott költségvetési szervek pénzügyi ellenőrzését. A Törvény 138. § (1) bekezdés g) pontja szerint a képviselő-testület feladat és hatáskörébe utalja, hogy meghatározott időszakonként áttekinti az általa alapított és fenntartott költségvetési szervek ellenőrzésének tapasztalatait. Harkakötöny Község Önkormányzata (a továbbiakban: önkormányzat) képviselő-testülete esetén az előbbieken meghatározott rendelkezés évenkénti ellenőrzési kötelezettséget keletkeztet.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. (a továbbiakban: Mötv.) 119. § (3) bekezdése előírja, hogy a jegyző köteles – jogszabályok alapján meghatározott – belső kontrollrendszerrel működtetni, amely biztosítja a helyi önkormányzat rendelkezésére álló források szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását. Az Mötv. 119. § (4) bekezdése szabályozza továbbá, hogy a jegyző köteles gondoskodni – a belső kontrollrendszeren belül – a belső ellenőrzés működtetéséről és a helyi önkormányzat belső ellenőrzése keretében gondoskodni kell a felügyelt költségvetési szervek ellenőrzéséről is.

A költségvetési szervek belső kontrollrendszerére és belső ellenőrzésére vonatkozó 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) 49. § (3a) bekezdése szerint a jegyző a tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési jelentést, valamint a helyi önkormányzat felügyelete alá tartozó költségvetési szervek éves ellenőrzési jelentései alapján készített éves összefoglaló ellenőrzési jelentést – a tárgyévet követően, legkésőbb a zárszámadási rendelet elfogadásáig – a képviselő-testület elé terjeszti jóváhagyásra.

Harkakötöny Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 57/2024. Kt. határozatával hagyta jóvá a 2025. évi belső ellenőrzési terv, mely **a 2025. évre két feladatot határozott meg, egyrészt a települési támogatások döntési, folyósítási gyakorlatának ellenőrzését, másrészt az adóhatóság tevékenységének, adóhátralékok behajtására tett intézkedések ellenőrzését.**

Az **elsőként meghatározott feladat** teljesítésével kapcsolatban a vizsgálat célja annak megállapítása, hogy a helyi szociális támogatási rendszer döntési és folyósítási gyakorlata megfelel-e a jogszabályi és a belső szabályozási előírásoknak.

A **második feladat** tekintetében a cél annak vizsgálata, hogy az adók/adózók kezelése, nyilvántartása, helyi adóztatási feladatok ellátása a jogszabályi és a helyi előírásoknak

megfelelően történik-e, milyen intézkedéseket tettek az önkormányzatnál a hátralékok behajtására, az intézkedések mennyire hatékonyak.

Határozati javaslat:

Harkakötöny Község Önkormányzat Képviselő-testülete a 2025. évben végrehajtott belső ellenőrzések tapasztalatairól készített jelentést és összefoglaló jelentést a mellékletben meghatározott adattartalommal jóváhagyja.

Határidő: 2026. május 31.

Felelős: Brassó Imre Albert polgármester

Végrehajtásért felelős: Tóth Szilvia jegyzői referens

Értesül: Képviselő-testület valamennyi tagja

Gömzsik László belső ellenőrzési vezető

Muhel Katalin Mónika gazdálkodási főelőadó

Németh Krisztina adó-és hagyatéki ügyintéző

Rácz Anett hatósági és titkársági ügyintéző

Harkakötöny, 2026. április 27.

Brassó Imre Albert
Brassó Imre Albert
polgármester

ÉVES ELLENŐRZÉSI JELENTÉS
2025.

Harkakötöny, 2026. április 27.

Vezetői összefoglaló

A belső ellenőrzés által vizsgálandó területek meghatározásánál a vonatkozó jogszabályi előírásokon felül figyelembe kell venni a szervezetek struktúrájában vagy tevékenységében beálló változásokat is.

Elsődleges szempont az ellenőrzés működtetését illetően, hogy biztosítsa az önkormányzat, illetve az intézmények rendelkezésére álló források szabályszerű, szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.

Az Önkormányzat gazdasági programja alapján a 2021 – 2024. időszakra készített stratégiai ellenőrzési terv, az elvégzett kockázatelemzés által feltárt szempontok figyelembevételével az időszakra meghatározta a belső ellenőrzés irányát, feladatait, alapul szolgál az éves ellenőrzési tervek elkészítéséhez.

A stratégiai időszak **belső ellenőrzési fókusza**

1. a feladatellátás hatékonysága és gazdaságos szervezeti keretek kialakítása
2. költségvetési tervezés megalapozottsága, forrásfeltárás hatékonysága
3. Önkormányzati vagyon védelme, hasznosítása
4. fejlesztésekkel belépő új feladatok fenntarthatósága
5. együttműködés a civil szférával, helyi gazdasági szereplőkkel, kapcsolódó jogok és kötelezettségek rendszere

Harkakötöny Község Önkormányzata külső szakértő bevonásával gondoskodik a belső ellenőrzési vezetői és az operatív munkát támogató belső ellenőrzés ellátásáról.

Fejlesztési tervként fogalmazódik meg az Önkormányzat belső ellenőrzésre fordítandó időkeretének megnövelése.

A külső szolgáltató igénybevétele mentesít a kapacitás felmérés és létszámgazdálkodás alól.

A jelenlegi belső ellenőr képzettsége megfelel a jogszabály által előírt követelményeknek, s ennek meglétét folyamatosan igazolnia kell.

A külső szakértő biztosítja a folyamatos továbbképzés, szakmai konzultációkon való részvételt, illetve a feladatellátás informatikai háttérét.

A vizsgálatok hatékonyságát és eredményességét biztosító ellenőrzési módszerek megismerését és alkalmazását elvárásként kell megfogalmazni.

Az Önkormányzatnál a helyszíni ellenőrzésekhez szükséges tárgyi feltételek biztosítottak.

Harkakötöny Község Önkormányzata 2025 évi belső ellenőrzési tervét 2024. november 05-én, 57/2024. Kth. számú határozatával fogadta el.

Az éves ellenőrzési terv 2025-re két feladatot határozott meg:

- **Települési támogatások döntési, folyósítási gyakorlata**
- **Adóhatóság tevékenységének, adóhátralékok behajtására tett intézkedések ellenőrzése**

Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése

- Települési támogatások döntési, folyósítási gyakorlata

Az ellenőrzés 2025. október 04 - 14-ig terjedő időszakban, az ellenőrzési programnak megfelelően elvégzésre került. Teljesített ellenőrzési nap: 6 nap.

A vizsgálat célja annak megállapítása, hogy a helyi szociális támogatási rendszer döntési és folyósítási gyakorlata megfelel-e a jogszabályi és a belső szabályozási előírásoknak.

Részletes megállapítások

Az ellenőrzés alkalmával megállapítottam, hogy az önkormányzat eleget tett a törvényekben és egyéb jogszabályokban kapott felhatalmazás szerint a rendeletalkotási kötelezettségének.

Az átvizsgált ügyiratok minden esetben tartalmazták ugyan a döntés meghozatalához szükséges, a rendeletben előírt dokumentumokat, igazolásokat, azonban azok kitöltése hiányos. Az ügyiratokat rendezetten, az ügyiratkezelés szabályainak megfelelően áttekinthetően, könnyen kezelhető formában bocsátották rendelkezésemre.

Az önkormányzat a szociális juttatásokhoz kapcsolódóan EXCEL számítógépes programban vezet nyilvántartást.

Az ellenőrzés során apróbb hiányosságok kerültek feltárássra, melyek javításáról gondoskodni kell:

- A szociális támogatási eljárásokban rendszeresített „kérelem” és vagyonynyilatkozat nyomtatványok minden releváns adatát ki kell tölteni a kérelmezővel!
Jellemző adathiányok: családi állapot, közös háztartásban élőkre vonatkozó adatok, valamint a kérelmező és vele egy háztartásban élő nagykorú hozzátartozó jövedelemnyilatkozata és aláírása. Több esetben nincs csatolva jövedelemigazolás.
- Lakásfenntartási támogatás vonatkozásában a HK/341/2025 ügyirat szerint a kérelem benyújtás dátuma 2025.május.13, a megállapító határozat szerint a folyósítás kezdete csak 2025. augusztus.01.
- Temetési segély esetében HK/301-2/2025. ügyirat szerint kért és kapott támogatás 50.000.-Ft, amely meghaladja az általánosan meghatározott összeg maximumot. Kivételes méltánylást érdemlő esetekben – pl.: haláleset - a polgármester eltérhet a szociális rendeletben rögzített maximális támogatási összegtől.

Ebben az esetben a határozatnak tartalmaznia kell a méltánylás indokát.

Javaslatok

- a rendszeresített nyomtatványok ügyfél általi kitöltését követően a befogadáskor fokozottabb ellenőrzést javaslok, hogy minden releváns adat kitöltésre kerüljön.
- a támogatási kérelmekhez minden közös háztartásban élő, jövedelemmel rendelkező személyre vonatkozóan álljon rendelkezésre jövedelemigazolás, vagy nyilatkozat annak hiányáról.
- Minden támogatási forma esetében be kell tartani a szociális rendeletben előírt folyósítási határidőket,
- Kivételes méltánylás alkalmazása esetén a megállapító határozatban hivatkozni kell a méltánylás okára.

- A megfogalmazott hiányosságok javítása, valamint azok jövőbeni ismétlődésének elkerülése az egyes konkrét esetekben a napi munkavégzés során fokozottabb odafigyeléssel megvalósítható, így intézkedési tervet nem kell készíteni.

Az ellenőrzés nyomán kialakított vélemény a vizsgált területről, illetve folyamatról összességében:

„megfelelő”

Az ellenőrzés „megfelelőnek” ítélt területei szinte minden tekintetben megfelelő belső kontrollokkal rendelkeznek, és minőségi teljesítményt mutatnak. A megállapítások alapvetően nem jeleznek komolyabb hiányosságot a belső ellenőrzési pontok vagy folyamatok rendszerében. Az ellenőrzési jelentésben közölt megállapítások nem utalnak alapvető gyenge pontokra a szervezeti egységek szintjén alkalmazott irányelvekben és eljárásokban. Az ilyen területeken gyakorlott, hozzáértő munkaerő dolgozik, amely már bebizonyította, hogy képes a célkitűzések megvalósítására, a kockázatok megfelelő kezelésére.

- Pénzkezelés ellenőrzése

Az ellenőrzés 2024. június 11 - 18-ig terjedő időszakban, az ellenőrzési programnak megfelelően elvégzésre került. Teljesített ellenőrzési nap: 6 nap.

A vizsgálat célja annak megállapítása, hogy az adók/adózók kezelése, nyilvántartása, helyi adóztatási feladatok ellátása a jogszabályi és a helyi előírásoknak megfelelően történik-e, milyen intézkedéseket tettek az önkormányzatnál a hátralékok behajtására, az intézkedések mennyire hatékonyak.

Részletes megállapítások

Az önkormányzati adóhatóság hatáskörébe tartozó adók és adók módjára behajtandó köztartozások nyilvántartását az önkormányzati rendszerben használatos ASP integrált számítógépes programrendszer ADÓ szakrendszerével végezte. A program használata biztosítja, hogy a vonatkozó NGM rendelet szerinti kötelező nyilvántartásokat a megfelelő adattartalommal vezessék és aktualizálják.

Az ellenőrzés tapasztalatai alapján az önkormányzatnál a helyi adók kivetése, beszedése a vonatkozó jogszabályok szerint történt.

A kommunális adó esetében az adózó kör teljeskörűsége az ingatlannyilvántartás adataival való összevetéssel ellenőrizhető. Minden évben lekérésre kerül a földhivatali nyilvántartás, egyeztetés folyamatos.

Az iparüzési adó tekintetében a bevételek számszaki egyeztető ellenőrzését a rögzítés során tételesen elvégzik, azonban hiányosság, hogy a bevételek tartalmi ellenőrzését, indokolt esetben az adóalannyal való egyeztetést nem végzik el.

További hiányosság, hogy az elvégzett ellenőrzésekről, az adózói kör adóbevallásának teljeskörűségéről az ellenőrzés részére dokumentációt nem bocsátottak rendelkezésre.

A vizsgált időszakban a kommunális adó esetében nőtt, az iparüzési adó és a pótlékok esetében minimális mértékben csökkent a fennálló hátralékok összege.

A tartós hátralékok és a növekvő értékvesztés arány alapján megállapítható, hogy az adó beszedésére, illetve a hátralékok behajtására nem fordítanak kellő figyelmet, nem tesznek hatékony intézkedést a hátralékok csökkentésére.

Az adózási összesítő és a főkönyvi könyvelés között minden adónem tekintetében fennáll az egyezőség mind az előírás, mind az elszámolt befizetés, a túlfizetések, valamint az elszámolt értékvesztés vonatkozásában.

Javaslatok

Minden adónem tekintetében továbbra is gondoskodni kell a bevallásokat alátámasztó dokumentumok, vagy egyéb elérhető nyilvántartások ellenőrző egyeztetéséről. (Földhivatali tulajdoni adatok, közzétett beszámolók, vállalkozói nyilvántartás)

Nagyobb figyelmet kell fordítani az iparüzési adóbevallások tartalmi vizsgálatára, és az egyeztetéseket, valamint az adózói ellenőrzéseket hitelt érdemlően, feljegyzések, illetve ellenőrzési jegyzőkönyvek formájában dokumentálni kell.

Javítani szükséges a bevételek beszedésének, a hátralékok behajtásának hatékonyságát. Rendszeressé kell tenni a behajtási intézkedéseket a hátralékok halmozódásának elkerülése érdekében.

Felül kell vizsgálni a tartós hátralékokat, szükség esetén gondoskodni kell a behajthatatlan tartozások törléséről.

Az ellenőrzés nyomán kialakított véleményük a vizsgált területről, illetve folyamatról összességében:

„korlátozottan megfelelő”

Az ellenőrzés „korlátozottan megfelelőnek” ítélt területei a legtöbb tekintetben megfelelő kontrollokkal rendelkeznek, és elfogadható teljesítményt mutatnak. Bizonyos területek vonatkozásában a megállapítások azonban arra utalnak, hogy a belső ellenőrzési pontok vagy folyamatok rendszerét nem minden esetben működtetik, illetve követik nyomon megfelelően. Ha az adott terület vagy szervezeti egység vezetője nem tesz megfelelő korrekciós intézkedéseket, akkor a belső irányítási és ellenőrzési rendszerben lényeges hiányosságok alakulhatnak ki. A szervezeti egységek szintjén alkalmazott irányelvek és eljárások általában hatékonyak, és az ellenőrzési megállapítások általában olyan gyengeségekre utalnak, amelyek a szokásos munkafolyamatok mellett korrigálhatók a vezetés beavatkozása nélkül.

Az előzőekben ismertetett két terv szerinti ellenőrzésen felül 2025. évben soron kívüli ellenőrzésre nem került sor.

Az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja kapcsán tett jelentések száma és rövid összefoglalása

Az ellenőrzés során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény vagy mulasztás nem merült fel.

A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása

Sem az ellenőrzések során, sem azok helyszíni realizálása során akadályozó tényező nem merült fel.

Az ellenőrzések nyilvántartása

Az elvégzett belső ellenőrzésekről a Bkr. 22. és 50. § szerinti nyilvántartás felfektetésre került az előírt adattartalommal. Az ellenőrzési dokumentumok megőrzéséről, illetve a dokumentumok és adatok szabályszerű, biztonságos tárolásáról a Polgármesteri Hivatal hivatali helyiségében gondoskodunk.

Az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatok

A megbízott belső ellenőr és belső ellenőrzési vezető mind kapacitásban, mind felkészültségben biztosítja a belső ellenőrzési feladatok szabályszerű és elvárt színvonalú ellátását.

Tekintettel az Önkormányzati számvitelben bekövetkezett jelentős mértékű változásra, célszerű a jövőben a bevezetéssel, átállással kapcsolatos tapasztalatokat vizsgálni, értékelni az eredményeket.

A korábbi évekhez képest növelni szükséges az ellenőrzések számát és az érintett területeket.

A tanácsadó tevékenység bemutatása

A belső ellenőrzési vezető tanácsadói tevékenységet 2025-ben az ASP rendszer működtetéséhez kapcsolódó szervezési és munkamegosztási feladatok és módszerek kialakításával összefüggésben látott el.

1. A belső kontrollrendszer működésének értékelése ellenőrzési tapasztalatok alapján

A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése

A költségvetési szerv vezetője felelős a belső kontrollrendszer keretében - a szervezet minden szintjén érvényesülő - megfelelő

- a) kontrollkörnyezet,
- b) kockázatkezelési rendszer,
- c) kontrolltevékenységek,
- d) információs és kommunikációs rendszer, és
- e) nyomon követési rendszer (monitoring)

kialakításáért, működtetéséért, és fejlesztéséért.

A belső kontrollrendszer tartalmazza mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, melyek biztosítják, hogy

- a költségvetési szerv valamennyi tevékenysége és célja összhangban legyen a szabályszerűséggel, szabályozottsággal, valamint a gazdaságosság, hatékonyság és eredményesség követelményeivel,
- az eszközökkel és forrásokkal való gazdálkodásban ne kerüljön sor pazarlásra, visszaélésre, rendeltetésellenes felhasználásra,
- megfelelő, pontos és naprakész információk álljanak rendelkezésre a költségvetési szerv működésével kapcsolatosan, és

- a belső kontrollrendszer harmonizációjára és összehangolására vonatkozó jogszabályok végrehajtásra kerüljenek a módszertani útmutatók figyelembevételével.

A belső ellenőrzés a Bkr. 21. §. (2) bekezdés a) pontjában foglalt előírásoknak megfelelően vizsgálja, elemzi és értékeli a belső kontrollrendszerek jogszabályoknak és szabályzatoknak való megfelelő kiépítését, gazdaságos, hatékony és eredményes működését.

A Bkr. 11. § (1) bekezdése alapján a költségvetési szerv vezetője köteles a Bkr. 1. melléklete szerinti nyilatkozatban értékelni a költségvetési szerv belső kontrollrendszerének minőségét.

A Bkr. 12. §-ában foglalt előírás alapján a költségvetési szerv vezetője és gazdasági vezetője két évente köteles a belső kontrollrendszer témakörében az államháztartásért felelős miniszter által meghatározott továbbképzésen részt venni.

Harkakötöny Község Önkormányzatánál és az általa alapított és irányított költségvetési szerveknél a működés folyamatára és sajátosságaira tekintettel kialakításra kerültek mindazon elvek, eljárások és belső szabályzatok, amelyek alapján érvényesül a feladatok ellátását szolgáló előírányzatokkal, létszámmal és vagyonnal való szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás. A belső kontrollrendszer, s ennek keretében az eljárások, szabályzatok alkalmazása és fejlesztése folyamatos feladat.

Az intézkedési tervek megvalósítása

A 2024. évben lefolytatott belső ellenőrzések során tett megállapításokra nem volt szükséges külön intézkedési tervet készíteni. Az ellenőrzések alkalmával megtett ajánlások a napi munkavégzés során a munkafolyamatokba épített, és a vezetői ellenőrzési folyamatok során megfelelően alkalmazhatók, és biztosítható a jövőbeni hibák kiküszöbölése.

Harkakötöny, 2026. április 27.

Gömzsik László
belső ellenőrzési vezető